

**KAJAANIN KAUPUNKI
KAINUUN YRITTÄJÄT
KAINUUN LIITTO**

**KAINUUN
LENTOLIIKENNESELVITYS
2014**

TAUSTAA	3
TUTKIMUSMENETELMÄT	4
ARVIOINNIN SISÄLTÖ	5
TULOKSET	12
YHTEENVETO.....	22
AVOIMET PALAUTTEET	23
TAUSTA-AINEISTOA.....	26

1

1.1. TAUSTAA

Kainuun Yrittäjät, Kajaanin kaupunki ja Kainuun liitto ovat toteuttaneet aikaisempina vuosina 2007 ja 2011 alueellisen lentoliikenneselvityksen.

Vuonna 2014 alussa kartoitettiin yritysten ja organisaatioiden ajankohtaisia näkemyksiä. Tutkimuksen toteutti CVM Services Oy.

Vuosien 2007 ja osin vuoden 2011 tutkimuksissa huolena oli lentoreittien säilyminen ylipäänsä. Vuoden 2014 tutkimus painottui lentoliikenteen kehittämiseen.

Tutkimuksen osallistumisaktiivisuus oli vilkasta. Kiitämme tutkimuksiin osallistuneita yrityksiä ja organisaatioita tutkimukseen käytetystä ajasta, huolellisesti laadituista vastauksista ja runsaasta vapaasta palautteesta.

Kajaanin kaupunki

Risto Hämäläinen, Kansliapäällikkö

risto.i.hamalainen@kajaani.fi

p. 044 710 0217

Kainuun Yrittäjät

Pekka Ojalehto, Toimitusjohtaja

pekka.ojalehto@yrittajat.fi

p. 044 313 1310

Kainuun liitto

Jorma Teittinen, Kehittämiskoordinaattori

jorma.teittinen@kainuu.fi

044 7100 859

2.1. TUTKIMUKSEN VAIHEET

Sisällön suunnittelu
Kontaktien selvittäminen
Tiedonkeruu
Tulosten analysointi
Kirjallinen tutkimusraportti
Seuranta

2.1.1. SISÄLLÖN SUUNNITTELU

Tutkimussisältö työstettiin yhteistyössä Kainuun Yrittäjät ry:n ja CVM Services Oy:n kanssa. Vuoden 2014 tutkimuksessa sisältöä täsmennettiin ja mukaan otettiin matkakohteitten ja reittien yksityiskohtainen erittely.

2.1.2. KONTAKTIEN SELVITTÄMINEN

Tutkimuksen kohderyhmänä olivat Kainuun alueella toimivat yritykset ja organisaatiot. Tutkimukseen otettiin mukaan 1210 yritystä ja organisaatiota Kainuun yrittäjien jäsenrekisteristä, julkishallinnon organisaatioista sekä muista avaintoimijoista. Sähköpostijakelu onnistui 1180 vastaanottajalle. Tutkimuksen lopullinen otoskehys 1180 yritystä ja organisaatiota on alueellisesti kattava. Kyselyyn vastaamiseen osallistui 324 henkilöä (27,5 %).

2.1.3. TIEDONKERUU

Tutkimuksen tiedonkeruu ja analysointi toteutettiin sähköisesti 29.1.–15.2.2014 www.cloudcrm.fi ohjelmistopalvelun avulla.

2.1.4. TULOSTEN RAPORTOINTI

Tässä tutkimusraportissa esitetään tärkeimmät tutkimustulokset vuoden 2014 tutkimuksesta suorittaen vertailuja vuoden 2011 tutkimukseen soveltuvien osien.

2.1.5. SEURANTA

Tutkimus on edelleen toistettavissa.

3

ARVIOINNIN SISÄLTÖ

Sähköisessä versiossa vastattiin painikkeilla, syöttölaatikoilla ja raahaustoiminnoilla. Kaikki näytetyt kysymykset eivät olleet pakollisia. Kysymysten näkyminen riippui edeltävistä vastauksista. Tarkentavia kysymyksiä esitettiin vain soveltuvien osien. Sähköisessä versiossa esitettiin lisäohjeita sekä tietoa aiemmista vastauksista muistin tueksi. Seuraavassa esitetään kaikkien kysymyskohtien pelkistetty tekstiversio.

1. KOKONAISLENTOMÄÄRÄ

Kuinka monta edestakaista lentomatkaa yrityksestänne/organisaatiostanne tehtiin viime vuonna 2013?

2. LENTOMÄÄRÄT KOHTEITTAIN VUONNA 2013

KOTIMAA - HELSINKI

Helsinki matkan pääte pisteinä

MUU KOTIMAA - HELSINGIN KAUTTA

Ahvenanmaa

Enontekiö

Ivalo

Jyväskylä

Kemi-Tornio

Kittilä

Kokkola-Pietarsaari

Lappeenranta

Maarianhamina

Pori

Savonlinna

Tampere

Turku

Vaasa

Muut kotimaan kohteet

EUROOPPA - EU MAAT

Alankomaat

Belgia

Bulgaria

Espanja

Irlanti
Iso-Britannia
Italia
Itävalta
Kreikka
Kroatia
Kypros
Latvia
Liettua
Luxemburg
Malta
Portugali
Puola
Ranska
Romania
Ruotsi
Saksa
Slovakia
Slovenia
Tanska
Tšekki
Unkari
Viro

MUU EUROOPPA

Islanti
Kroatia
Norja
Sveitsi
Turkki
Ukraina
Valko-Venäjä
Venäjä
Muut Euroopan määränpäätt

MUU MAAILMA

Egypti
Etelä-Korea

Hongkong
Intia
Israel
Japani
Kanada
Kenia
Kiina
Kuuba
Meksiko
Panama
Singapore
Thaimaa
Vietnam
Yhdistyneet arabiemiirikunnat
Yhdysvallat
Muut maailman maat

3. MATKUSTAMINEN OMAN- JA LÄHIALUEEN KENTILTÄ

Lentomatkustuksen jakautuminen LÄHTÖLENTOKENTÄN mukaan prosenttisuuksina

Helsinki (lähtö ulkomaille Helsingistä ilman liittymälentoa)

Joensuu

Kajaani

Kuusamo

Kuopio

Oulu

Muut

Ovatko matkanne Kajaanin kentältä kotimaan matkoja vai liittykö niihin ulkomaan jatkolentoja?

Ainoastaan kotimaan matkoja

Pääosin kotimaan matkoja

Sekä kotimaan että ulkomaan matkoja

Pääosin ulkomaan matkoja

Ainoastaan ulkomaan matkoja

Ovatko matkanne muilta kentiltä (Oulu, Kuopio, Joensuu, Kuusamo) kotimaan matkoja vai liittykö niihin ulkomaan jatkolento?

Ainoastaan kotimaan matkoja

Pääosin kotimaan matkoja

Sekä kotimaan että ulkomaan matkoja

Pääosin ulkomaan matkoja

Ainoastaan ulkomaan matkoja

4. LENTOYHTIÖT

Mitä REITTILENTOYHTIÖITÄ käytätte? Tärkein ensimmäiseksi!

FINNAIR

FLYBE

NORWEGIAN

SAS SCANDINAVIAN AIRLINES / BLUE1

Aegean Airlines

Aer Lingus

Aeroflot Russian Airlines

Air 100

airBaltic

Air Berlin

Air Canada

Air China

Air France

Alitalia

American Airlines

Arkefly

Arkia Israel Airlines

Austrian Airlines

Belavia

British Airways

Brussels Airlines

Cathay Pacific

China Southern Airlines

Corendon Airlines

Croatia Airlines

Delta Airlines

Freebird

Germanwings

Gotlandsflyg

Iberia

Icelandair

Japan Airlines
KLM Royal Dutch Airlines
LOT Polish Airlines
Lufthansa
Malaysia Airlines
Onur Air
Orbest
Severstal Aircompany
Singapore Airlines
TAP Portugal
Thai Airways
Thomson Airways
Tuifly Germany GmbH
Turkish Airlines
Ukraine International Airlines
United Airlines
US Airways
Vueling

5. MATKUSTUKSEN KEHITYS

Matkustus kaikilla liikennevälineillä

Arvioi, miten kokonaismatkustamisenne kaikilla liikennemuodoilla kehittyi vuoden 2013 aikana.

Väheni

Pysyi samana

Lisääntyi

Miten arvioisitte kokonaismatkustamisenne kaikilla liikennemuodoilla kehittyvän vuoden 2014 aikana?

Vähenee

Pysyy samana

Lisääntyy

6. LENTOMATKUSTUKSEN KEHITYS

Arvioi, miten lentomatkustamisenne kehittyi vuoden 2013 aikana.

Väheni

Pysyi samana

Lisääntyi

Onko lentomatkustusta vähentänyt jokin seuraavista...

Osa tapahtumista on seurattavissa verkosta

Videoneuvottelujen käyttö (videoneuvottelulaitteet, Skype jne.)

Lippujen hinnat

Muiden joukkoliikennevälineiden käyttö (juna, bussi)

Auton käyttö

Avoin palaute:

Miten arvioisitte lentomatkustamisenne kehittyvän vuoden 2014 aikana?

Vähenee

Pysyy samana

Lisääntyy

Mistä arvioisitte lentomatkustuksenne kasvun johtuvan?

Kansainvälistyminen

Lentolippujen hinnan alentuminen

Yrityksen toiminnan yleinen kasvu

Reittitarjonnan kasvaminen

Ajankäytön tehostaminen

Avoin palaute:

7. MATKUSTAMINEN HELSINKIIN

Suosituin kulkuneuvo Helsinkiin suuntautuvilla matkoillanne.

Linja-auto

Juna

Lentokone

Henkilöauto

Mitkä syyt vaikuttavat oman auton käyttöön Helsinkiin suuntautuvilla matkoilla?

Työsuhdeauto

Käyn matkan varrella muuallakin

Edullisin

Tarvitsen autoa liikkumiseen paikan päällä

Avoin palaute:

8. KILPAILUTILANNE REITILLÄ

Kuinka tärkeänä pidätte muiden lento-operaattorien kuin Flyben tulemistä Kajaanin lentokentälle?

Ei lainkaan tärkeä

Ei kovin tärkeä

Neutraali/en osaa sanoa

Melko tärkeä

Erittäin tärkeä

9. SELVITYS HINNAN VAIKUTUKSESTA

Mikä mielestänne on YHDENSUUNTAISEN matkalipun hinta Kajaani-Helsinki liikematkalle lentoteitse?

10.AVOIN PALAUTE

Tähän voitte jättää avointa palautetta tutkimuksen toimeksiantajalle, esimerkiksi lentoreittejä, lentojen aikatauluja ja jatkoyhteyksiä koskevia mielipiteitä ja näkemyksiä.

TILASTOTIETOA

Arvioinnin yksilöllinen osallistumiskutsu tavoitti 1180 vastaanottajaa.

Tutkimuksen tiedonkeruu-aika:	29.1.2014 - 15.2.2014.	
Osallistujia	1180	100 %
Vastaajia	324	27,5 %

Arviointiin käytetyn ohjelmistopalvelun kysymyskohdittain tallentaman vastaamiseen käytetyn ajan perusteella vastauksia voidaan pitää huolellisesti annettuina. Kysymyskohdittain eniten aikaa käytettiin lentomääräerittelyn miettimiseen kotimaan ja EU:n osalta, lentoyhtiöiden arvottamiseen, lentomäärien tulevan kehityksen arviointiin ja avoimen palautteen kirjoittamiseen.

Lentokohteiden prosenttiosuuksien keskinäisten suhteiden laskennassa on käytetty aineiston laadukkainta, käsin tarkistettua tulosaineistoa (N=272), josta ajankäytön ja keskinäisten syötteiden mukaiset ilmeisen virheelliset vastaukset ja organisaatioiden sisäiset kaksoiskappaleet on poistettu sekä turistiliikenteen vaikutus on eliminoitu. Tässä aineistossa lentomäärä on pienempi kuin koko aineistossa, mutta tulokset luotettavampia. Muut osiot ja palautteet on huomioitu kaikilta vastaajilta.

Tutkimusaineisto kattaa vain yritysten oman liikematkustamisen. Osalle yrityksistä turismi on merkittävä lentoliikenteen tuoja. Palautteen mukaan alueella toimii yrityksiä, joiden asiakkaiden lentoliikennevirta lasketaan tuhatluvuilla, mutta yrityksen oma liikelentojen määrä, joka sisältyy tähän tutkimukseen, voi jäädä muutamiin kymmeniin.

4.1. LENTOMÄÄRÄT VUONNA 2013 (ARVIOINTI)

Kuinka monta edestakaista lentomatkaa yrityksestänne/organisaatiostanne tehtiin viime vuonna?

Heti alussa kysyttiin johdattelevana pikakysymyksenä lentojen tarkkaa yhteismäärää.

	N=272	n	kpl	
i		78	0	29 %
1		15	15	6 %
2-5		72	255	27 %
6-10		43	350	16 %
11-20		29	466	11 %
21-50		17	567	6 %
51-100		8	581	3 %
101-200		5	770	2 %
201-		4	2087	1 %
			<u>5091</u>	100 %

Kyselyn seuraavissa osioissa liikematkoja lentoteitse tekeviä vastaajia pyydettiin antamaan tarkka kohde-erittely matkoistaan. Alla kohde-erittelyihin perustuva tarkennettu kokonaislentomäärä. Kokonaislentomäärää **5484** voidaan pitää aineiston tarkkana kokonaislentomääränä ja sitä käytetään vertailupohjana tutkimuksen muiden osioiden tuloksiin.

	N=271	n	lentoja kpl	2014	(2011)
0		79	0	29 %	12 %
1		13	15	6 %	8 %
2-5		63	230	23 %	38 %
6-10		40	320	15 %	14 %
11-20		37	580	14 %	11 %
21-50		19	587	7 %	9 %
51-100		10	671	4 %	5 %
101-200		6	1004	2 %	2 %
201-		4	2077	1 %	2 %

5484

Aineiston *edestakainen* lentomäärä on $2 \cdot 5484 = 10964$ lentoa, mikä kattaa 14,7 % Kajaanin lentoaseman vuosittaisesta matkustajamäärästä (74558).

Aineiston yritykset ja organisaatiot voidaan luokitella ilmoittamiensa lentomäärien mukaisesti kolmeen ryhmään.

	n	Lentoja	Osuus vastaajista	Osuus lennoista
Ei lainkaan lentomatkoja	79	0	29 %	0 %
Alle yksi edestakainen lentomatka kuukaudessa	116	565	44 %	10,3 %
Alle yksi edestakainen lentomatka viikossa	56	1167	21 %	21,3 %
Yksi tai useampi lentomatka viikoittain	20	3752	7 %	68,4 %

Eniten matkustavat 7 % yrityksiä muodostavat peräti 68,4 % yritysten lentoliikenteestä.

Nykyisellä liikematkustusrakenteella vuosittaisia määriä heiluttaa muutamien isojen toimijoiden liikelentojen määrä.

Avoimessa palautteessa asiakkaat toivat esille ehdotuksia kanta-asiakkaiden palvelemiseksi.

Vuoden 2014 tutkimus laadittiin tietoisesti siten, että myös yritykset, jotka eivät tee liikematkoja lentoteitse, kokivat kyselyyn osallistumisen tarpeelliseksi. Niiden yritysten osuus, jotka eivät käytä lentoliikepalveluita lainkaan, on aineistossa siksi kasvanut edelliseen tutkimukseen verrattuna: vuoden 2011 tutkimuksessa "ei lainkaan lentäviä" oli osallistujista 12 % ja "alle yksi edestakainen lentomatka kuukaudessa" 60 %. On mahdollista, että niiden yritysten määrä, jotka ylipäänsä käyttävät lentoliikennepalveluita liikematkustamiseen, on vähentynyt. Ei-lentävien määrän suora vertaaminen vuosien 2011 ja 2014 välillä ei ole mielekästä erilaisen kysymyksenasettelun vuoksi.

Kotimaan lentomatkustuksen osuus (n=4480) aineiston liikematkustuksesta on 81,7 % (5484).

Kaiken ulkomaan matkustuksen osuus lentomatkoista on 18,3 %.

Aineisto ei tarjoa realistisia suoria reittivaihtoehtoja mihinkään ulkomaan kohteeseen, vaan ohjeistaa kehittämään Kajaani-Helsinki syöttöliikenteen taajuutta, aikataulutusta ja toimivuutta.

Lähialueen Oulun lentokenttä tarjoaa suoria yhteyksiä Ruotsiin tai Tanskaan, mutta Oulusta tapahtuvaa ulkomaan matkustamista ei pyydetty erittelemään. Ruotsiin ja Tanskaan matkustavilla yrityksillä oli muita useimmiten valittuna SAS 2. tai 3. lentoyhtiökseen. Matkustusmäärät Ruotsiin olivat silti melko pieniä.

4.2.1. HELSINKI MATKAN PÄÄTEPISTEENÄ

Helsinkiin päätyi **4416 matkaa** eli **80,5 %** aineiston kokonaismatkamäärästä.

4.2.2. MUU KOTIMAA - HELSINGIN KAUTTA

Matkustaminen Kajaanista muihin kotimaan kohteisiin tapahtuu Helsingin kautta vaihtoen.

Lentoliikenne muihin kotimaan kohteisiin kuin Helsinkiin on vähäistä. Muualle kotimaahan matka jatkui lentäen **1,2 %** (n=64) kaikista matkoista (N=5484).

Helsingin liikenteen osuus (n=4416) on 98,6 % kotimaan lentomatkustamisesta (N=4480). Muiden kotimaan kohteiden osuus kotimaan lentomatkustamisesta on 1,4 % (n=64, N=4480).

Kaikkiaan 13 eri kotimaan kohteeseen oli satunnaisesti lennetty Kajaanista Helsingin kautta. Kotimaan muista kohteista erottuivat lähinnä Tampere, Turku ja Maarianhamina. Myös joihinkin Lapin kohteisiin oli lennetty Helsingin kautta.

4.2.3. EUROOPPA - EU MAAT

Ulkomaan matkustusaineisto kattaa kokonaisuudessaan 1004 matkaa. Maakohtaisissa arvioissa on piilotettu ('X') lentojen lukumäärät, jos matkoja kohteeseen on aineistossa ollut alle 10. Kohteen ja lentomäärän kohdalle on merkitty '-', jos matkoja kohteeseen ei esiinny aineistossa lainkaan.

Edestakaisten liikematkojen määrä: EU-maat	Kpl	Osuus kokonaislentomäärästä
Alankomaat	48	0,9 %
Belgia	29	0,5 %
Bulgaria	alle 10	X
Espanja	69	1,3 %
Irlanti	alle 10	0,1 %
Iso-Britannia	57	1,0 %
Italia	24	0,4 %
Itävalta	25	0,5 %
Kreikka	alle 10	X
Kroatia	alle 10	X
Kypros	alle 10	X
Latvia	alle 10	X
Liettua	alle 10	X
Luxemburg	alle 10	X
Malta	-	-
Portugali	alle 10	X
Puola	22	0,4 %
Ranska	60	1,1 %
Romania	alle 10	X
Ruotsi	86	1,6 %
Saksa	134	2,4 %
Slovakia	alle 10	X
Slovenia	alle 10	X
Tanska	72	1,3 %
Tšekki	16	0,3 %
Unkari	10	0,2 %
Viro	30	0,5 %
	734	13,4 %

EU maiden osuus ulkomaan matkustuksesta on peräti 72,4 %. EU maat kattavat 13,4 % kokonaismatkustuksesta lentoteitse.

Tärkein EU kohdema on Saksa. Seuraavaksi tärkeimmät ovat Ruotsi, Espanja, Tanska, Ranska, Iso-Britannia ja Alankomaat. Ruotsiin ja Tanskaan on mahdollista lentää Oulun kautta suoraan, mutta Oulun kautta tapahtuvan matkustuksen määriä ei pyydetty erittelemään.

Malta oli ainoa EU-maa, johon liikematkoja aineistossa ei kohdistunut.

4.2.4. MUU EUROOPPA

Muu Eurooppa

Islanti	alle 10	X
Kroatia	-	-
Norja	15	0,3 %
Sveitsi	11	0,2 %
Turkki	16	0,3 %
Ukraina	alle 10	X
Valko-Venäjä	alle 10	X
Venäjä	18	0,3 %
Muut Euroopan määränpää	67	1,2 %
	137	2,7 %

Muun Euroopan kohteista esiin nousee Norja, Turkki ja Venäjä.

4.2.5. MUU MAAILMA

Egypti	alle 10	X
Etelä-Korea	alle 10	X
Hongkong	alle 10	X
Intia	alle 10	X
Israel	-	-
Japani	alle 10	X
Kanada	21	0,4 %
Kenia	-	-
Kiina	19	0,3 %
Kuuba	-	-
Meksiko	-	-
Panama	-	-
Singapore	alle 10	X
Thaimaa	15	0,3 %
Vietnam	-	-
Yhdistyneet arabiemiirikunnat	alle 10	X
Yhdysvallat	23	0,4 %
Muut maailman maat	29	0,5 %
	133	2,4 %

2,4 % matkoista suuntautuu Euroopan ulkopuolelle. Muista maailman liikematkakohteista esiin nousevat Pohjois-Amerikasta Yhdysvallat, Kanada sekä Aasian kohteista Kiina ja Thaimaa.

4.3. MATKUSTAMINEN OMAN- JA LÄHIALUEEN KENTILTÄ

Lentomatkustuksen jakautuminen LÄHTÖLENTOKENTÄN mukaan prosenttisuuksina.

Vuoden 2014 kyselyssä pyydettiin erittelemään myös ne lentomatkat, joille lähdetään suoraan Helsingistä ilman liittymälentoja.

Ensimmäinen sarake "Kaikki" sisältää kaikki vastaajat kaikissa lentomääräluokissa.

Sarake "Ilman HKI:ä" on tieto, josta on puhdistettu Helsingin osuus, ja josta voidaan arvioida Kajaanin ja lähialueen kenttien keskinäistä suosituimmuutta ilman Helsingin osuutta. Muiden lentokenttien vaikutus, esimerkiksi Tampereelta lähtevien ulkomaan lentojen osuus on merkityksetön.

Kaikkien vastaajien yhteisarvion lisäksi lentokenttien suosituimmuus on eritelty luokille 1-10, 11-50 ja yli 50 edestakaista lentomatkaa vuosittain.

N=189	Kaikki	Ilman HKI:ä	1-10	ilman HKI:ä	11-50	ilman HKI:ä	50 >	ilman HKI:ä
Helsinki	16,1 %		16,4 %		18,6 %		7,8 %	
Joensuu	0,4 %	0,5 %	0,7 %	0,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,00 %
Kajaani	63,6 %	75,8 %	65,0 %	77,5 %	56,3 %	69,1 %	78,9 %	85,91 %
Kuusamo	0,9 %	1,1 %	0,3 %	0,4 %	1,3 %	1,5 %	3,1 %	3,37 %
Kuopio	6,0 %	7,2 %	5,0 %	6,0 %	9,6 %	11,8 %	2,0 %	2,13 %
Oulu	12,8 %	15,3 %	13,2 %	15,8 %	14,1 %	17,3 %	3,5 %	3,84 %
Muut	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,00 %

Lentokenttien markkinaosuuksissa ei ole tapahtunut juuri muutoksia vuoden 2011 tasoon verrattuna. Vuonna 2011 tulokset olivat seuraavat:

- **Kajaani 77 %** (2014: -1 %)
- Oulu 15 % (2014: +-0)
- Kuopio 6 % (2014: -1 %)
- Muut 1,7 % (2014: 0,2 %)

Edeltävien vuosien 2007 ja 2011 tutkimuksissa havaittiin merkittävää siirtymää Oulun kentälle, mutta **Oulun markkinaosuuden kasvua ei enää ole vuoden 2011 jälkeen tapahtunut tai siirtymä on pysähtynyt.** Lisäksi Kajaanin kentän osuus on säilynyt korkeana eniten matkustavien keskuudessa.

Joensuun ja Kuusamon osuus on pieni. Avoimen palautteen mukaan kyseiset lentokentät palvelevat vaihtoehtoisena lentokenttänä etäisyytensä puolesta lähempänä sijaitsevia.

Ovatko matkanne muilta kentiltä kotimaan matkoja vai liittyykö niihin ulkomaan jatkolento?

2014 (2011)

Ainoastaan kotimaan matkoja	21 %	(28 %)
Pääosin kotimaan matkoja	16 %	(28 %)
Sekä kotimaan että ulkomaan matkoja	32 %	(25 %)
Pääosin ulkomaan matkoja	19 %	(13 %)
Ainoastaan ulkomaan matkoja	12 %	(6 %)

Vuoden 2011 tuloksiin verrattuna vastaajat arvioivat käyttävänsä Kajaanin kenttää hieman aikaisempaa aktiivisemmin ulkomaan liikenteeseen. Vastauksessa korostuu reitin merkitys ulkomaan syöttöliikenteelle silloin kun palvelua käytetään (ulkomaan matkustuksen osuus kokonaismatkustuksesta on 18,3 %).

4.4. LENTOYHTIÖT

Mitä REITTILENTOYHTIÖITÄ käytätte? Tärkein ensimmäiseksi.

N=176	1.	2.	3.
Finnair	22 %	50 %	17 %
Flybe	55 %	24 %	13 %
Norwegian	5 %	16 %	38 %
SAS	1 %	4 %	11 %

Ykköslentoyhtiökseen nimesi Flyben 55 % vastaajista. Flyben ja Finnairin sijoitusten vaihdos johtuu Helsinki-Kajaani reitin operaattorimuutoksesta.

Mm. Oulusta operoiva Norwegian on noussut sijoituksissaan (vuonna 2011 1.sijalla 4 %, 2 sijalla 8 %, 3. sijalla 14 %), mutta näyttää vieneen asemansa lähinnä SAS:ltä (Blue1).

Muiden lentoyhtiöiden sijoitukset olivat satunnaisia. Flyben, Finnairin, Norwegianin ja SAS:n lisäksi Kainuun alueen yritykset kertoivat käyttävänsä seuraavien lentoyhtiöiden palveluita millä tahansa sijoituksella. Taulukosta ei voi laskea markkinaosuus- tai lentomääräarvioita. Prosenttiosuus tarkoittaa osuutta yrityksistä, jotka ylipäänsä käyttävät lentoyhtiön palveluita. Prosenttiosuus on mainittu vain, jos aineistossa osuus on yli 2 %.

Aer Lingus	
Air Berlin	5,11 %
airBaltic	
Alitalia	
American Airlines	
British Airways	2,84 %
Freebird	
KLM Royal Dutch Airlines	2,27 %
Lufthansa	2,27 %
Malaysia Airlines	
Orbest	
TAP Portugal	
Turkish Airlines	

4.5. MATKUSTUKSEN KEHITYS KAIKILLA LIIKENNEVÄLINEILLÄ

Arvioikaa, miten kokonaismatkustamisenne kaikilla liikennemuodoilla kehittyi viime vuoden aikana.

	2014	(2011)
Väheni	14,8 %	17,13 %
Pysyi samana	55,3 %	54,4 %
Lisääntyi	30,0 %	28,4 %

30,0 % yrityksistä arvioi kasvattaneen kokonaismatkustustaan viime vuonna.

Miten arvioisitte kokonaismatkustamisenne kaikilla liikennemuodoilla kehittyvän vuoden 2014 aikana?

	2013	(2011)
Vähenee	7,8 %	8,9 %
Pysyy samana	59,6 %	59,3 %
Lisääntyy	32,6 %	31,8 %

Matkustuksen tulevaisuuden kasvuarviot kokonaismatkustusta koskien ovat hienoisesti positiivisemmat kuin vuonna 2011, mutta ero ei ole merkittävä.

4.6. LENTOMATKUSTUKSEN KEHITYS

Arvioikaa, miten lentomatkustamisenne kehittyi vuoden 2013 aikana.

Väheni	21,9 %
Pysyi samana	54,4 %
Lisääntyi	23,7 %

Yrityksen arviot viime vuoden lentomatkustuksen kehittymisestä ovat neutraaleja. Lentomatkustusta vähentävissä tekijöissä korostuu lippujen hinnat ja oman auton käyttö. Niiltä, jotka arvioivat matkustuksen vähentyneen, pyydettiin lisätarkennuksia. Avoimessa palautteessa hinnoittelukritiikki oli vähäisempää kuin vuonna 2011, mutta palautteissa mainittiin lippujen hintojen olevan korkeita todellisissa varaustilanteissa, joissa matkaa ei voi suunnitella huomattavasti etukäteen.

Onko lentomatkustusta vähentänyt jokin seuraavista...

Osa tapahtumista on seurattavissa verkosta	14,6 %
Videoneuvottelujen käyttö (videoneuvottelulaitteet, Skype jne.)	22,9 %
Lippujen hinnat	52,1 %
Muiden joukkoliikennevälineiden käyttö (juna, bussi)	27,1 %
Auton käyttö	52,1 %
Muu	6,3 %

Esimerkkejä muista syistä:

- Ei suoria yhteyksiä
- Toiminta keskittyy Kajaaniin
- Yleinen taantuma vähensi matkustamista.

Miten arvioisitte lentomatkustamisenne kehittyvän vuoden 2014 aikana?

Vähenee	7,8 %
Pysyy samana	60,2 %
Lisääntyy	32,0 %

Odotukset ovat samansuuntaiset vuoden 2011 arvioinnin kanssa, jopa hieman positiivisemmat. Vuoden 2011 arvioinnin jälkeen lentoliikenne Kajaanin lentoasemalta kasvoi, mihin liikematkustaminen saattoi olla osatekijä.

Tämän tutkimuksen perusteella Kajaanin lentoaseman matkustajamäärät yritysten lentomatkustuksen osalta tulevat kasvamaan vuosina 2014 ja 2015.

Niiltä, jotka arvioivat lentomatkustamisensa kasvavan, pyydetiin lisätarkennuksia.

Kasvua edistävät tekijät vastaajien mielestä ovat seuraavat:

Mistä arvioisitte lentomatkustuksenne kasvun johtuvan?

Kansainvälistyminen	18.18 %
Lentolippujen hinnan alentuminen	39.39 %
Yrityksen toiminnan yleinen kasvu	50.00 %
Reittitarjonnan kasvaminen	10.61 %
Ajankäytön tehostaminen	45.45 %
Muu	1.52 %

4.7. MATKUSTAMINEN HELSINKIIN

Suosituin kulkuneuvo Helsinkiin suuntautuvilla matkoillanne.

	2014	(2011)
Linja-auto	0,9 %	(1,0 %)
Juna	6,4 %	(10,9 %)
Lentokone	65,8 %	(55,5 %)
Henkilöauto	27,4 %	(32,7 %)

Henkilöauton suosio Helsinkiin suuntautuviissa liikematkoissa on laskenut, mitä voidaan pitää ajankäytön suhteen positiivisena seikkana.

Myös toisen joukkoliikennemuodon – junan suosio on laskenut.

Lentokoneen osuus on noussut mielikuvissa merkittävästi ja tämä ennakoisi lentoliikenteen kasvua liikematkustuksessa.

Oman auton käytön syiden erittelyä pyydettiin vain niiltä, jotka käyttävät henkilöautoa Helsinkiin matkustamiseen. Alla olevat tulokset eivät siksi koske vastaajia yleensä, vaan ainoastaan henkilöautoa suosivia vastaajia.

Mitkä syyt vaikuttavat oman auton käyttöön Helsinkiin suuntautuvilla matkoilla? (monivalinta)

	2014	(2011)
Työsuhdeauto	2,8 %	7,8 %
Käyn matkan varrella muuallakin	59,2 %	48,9 %
Edullisin	42,3 %	38,9 %
Tarvitsen autoa liikkumiseen paikan päällä	78,9 %	52,2 %
Muu	7,0 %	4,4 %

Muina syinä mainittiin tavaroiden kuljettaminen ja vapaa matkustusaikataulu.

Henkilöauton suosio vuoden 2014 tutkimuksessa on laskenut vuoden 2011 tutkimukseen verrattuna, joten syytkin henkilöauton käyttöön ovat aiheellisempia.

Oman auton käyttöön liittyvät syyt ovat pääosin reittiin ja logistiikkaan liittyviä pakottavia tekijöitä, joihin on vaikea vastata lentoliikenteen aikatauluihin tai hintoihin liittyvillä seikoilla. Autovuokrauspalveluiden vaikutusta ei selvitetty.

4.8. KILPAILUTILANNE REITILLÄ

Kuinka tärkeänä pidätte muiden lento-operaattorien kuin Flyben tulemistä Kajaanin lentokentälle?

	2014	(2011)
Ei lainkaan tärkeä	4,9 %	2,2 %
Ei kovin tärkeä	17,4 %	5,9 %
Neutraali	27,3 %	11,5 %
Melko tärkeä	27,7 %	28,3 %
Erittäin tärkeä	22,7 %	52,2 %

Muiden operaattorien tulemistä Kajaanin lentokentälle ei koeta enää yhtä tärkeäksi kuin vuonna 2011. Tämä viestinee tyytyväisyydestä operaattorin toimintaan nykyisissä olosuhteissa.

4.9. SELVITYS HINNAN VAIKUTUKSESTA

Mikä mielestänne on YHDENSUUNTAISEN matkalipun hinta Kajaani-Helsinki liikematkalle lentoteitse?

Keskihajonta	60,35
Keskiarvo	120,31 €
Minimi	40,00 €
1. kvartiili (Q1)	80
2. kvartiili (keskimmäinen arvo)	100
3. kvartiili (Q3)	150
Maksimi	400,00 €

Menopaluulipun keskimääräinen "toivehinta" on 240 euroa.

Yritysten liikematkoista suurimman osan (68,4 %) tekevät eniten lentävät organisaatiot (7 %). Tästä huolimatta muutkin yritykset tuovat alueelle matkustajia ja palautteen mukaan tarvitsevat Helsinki-Kajaani lentoliikenneyhteyttä sekä omaan matkustamiseen että asiakkaiden tuomiseen Kainuun alueelle.

Kajaani-Helsinki-Kajaani on Kajaanin lentoliikenteen ylivoimaisesti tärkein ylläpitäjä ja säilyttäjä ja reitti, johon kaikki panostukset tutkimuksen perusteella tulee ohjata. Tämä on myös ainoa yhteysväli, jolle on todellista kysyntää. Elinkelpoista muuta reittiä on tutkimuksen perusteella vaikea rakentaa. Toiveita muiden lentoreittien avaamisesta Kajaanista eteenpäin ei avoimessa palautteessa juuri esiintynyt. Esimerkiksi Helsingistä Kajaanin kautta pohjoiseen jatkava vuoro tuli esille vain satunnaisessa palautteessa. Aineistosta ja palautteesta voidaan arvioida, että Kajaanin lentoasemalta ei olisi suurta kysyntää, tai realistista toteuttamismahdollisuutta, muulle reitille kuin nykyiselle Helsinki-yhteydelle, joka palvelee Helsinkiin suuntautuvaa matkustusta sekä ulkomaan yhteyslentoja.

Palautteissa toivotaan jatkoyhteyksmahdollisuuksien parempaa tukemista aikataulullisesti sekä ylipäänsä lauantaivuoroja.

Operaattori on ainakin osittain kyennyt vastaamaan asiakkaiden toiveisiin. Hinnoittelu koetaan mielekkäämpänä kuin vuonna 2011, jolloin hinnoittelusta saatiin voimakkaampia, ”tyrmääviä” kommentteja kautta koko aineiston. Hinnoittelussa toivotaan edelleen samaa tehokkuutta kuin esim. Oulun reiteillä. Lisäoperaattoreista ei tällä hetkellä koeta olevan lisäarvoa.

Oulun markkinaosuuden kasvua ei enää ole vuoden 2011 jälkeen tapahtunut. Lisäksi Kajaanin kentän osuus on säilynyt korkeana eniten matkustavien keskuudessa.

Yritykset uskovat lentomatkustuksen kasvuun. Lentokoneen asema henkilöautoon verrattuna on mielikuvissa parantunut. Tämän tutkimuksen perusteella voidaan ennakoita, että yritysten lentomatkustus kasvaa jonkin verran vuosina 2014 ja 2015.

Helsinki-Kajaani -reitien johdonmukainen tukeminen aikataulujen ja saavutettavuuden puolesta voi nostaa Kainuun alueella toimivien yritysten edellytyksiä tuoda alueelle lisää liike- ja vapaa-ajan matkustajia.

Kiitämme kaikkia avoimen palautteen antajia.

Palautetta on lyhennetty tunnistamisen estämiseksi.

Kirjoitusasua on korjattu. Päällekkäisiä palautteita on karsittu ja yhdistelty.

4.10. RUUSUJA

Kolmesta neljään lentoa arkipäivisin ja 2-3 lentoa viikonloppuisin päivässä on todella hyvää palvelua.

Nykyisellään aikataulut aika hyvät, ei ainakaan kannata vähentää vuoroja että on hieman liikkumavaraa.

Suomussalmelle jatkoyhteydet toimineet hyvin ja hintataso sopiva.

4.11. TÄRKEYS LIIKE-ELÄMÄLLE

Pidämme erittäin tärkeänä hyviä lentoyhteyksiä Kajaanista ja Kajaaniin asiakkaidemme takia.

Lentoyhteydet eivät ole olennaisia omalle organisaatiollemme, mutta sitäkin tärkeämpiä *asiakkaillemme*. Saatavuus ja kohtuuhintaisuus ovat todella tärkeitä, jotta matkailuasiakkaamme innostuvat matkustamaan.

Tärkeää on se, että jonkinlaiset päivittäiset lentoyhteydet Helsingistä säilyvät. Tämän on Kainuun liike-elämälle elämän ja kuoleman kysymys.

Yrityksellemme (sekä yksityiskäytössä) lentoreitit Kajaanista Helsinkiin ovat erittäin tärkeitä.

4.12. AIKATAULUT

Seuraava reittilisäys on uutisoitu sen jälkeen kun suurin osa vastaajista oli jo antanut kommenttinsa: "Uudistuksen myötä Helsingistä lähtee joka päivä paitsi lauantaina lento Kajaaniin kello 12.25. [4]."

Lauantai

Miksi lauantaina ei tule konetta Kajaaniin?

Joutuu jäämään aina Helsinkiin yöksi, jos tulee lauantaina päivällä esim. Euroopasta.

Erytisesti lauantain huonot vuorot karsivat matkustajia. Olisimme järjestäneet Kainuussa - - -, jotka jäivät toteuttamatta.

Aikataulutus viikonloppuja varten ei toimi lainkaan.

Aamu/ilta-aikataulut

Aamuaika Kajaanin ulkopuolelta matkustaessa on liian aikainen.

Aamuvuoron tärkeä olla Helsingissä ennen kahdeksaa.

Aamukoneen lähtö Kajaanista 6.15

Aikataulut siten että päiväseltään käynti olisi kohtuullista myös maaseudulta lähdeittäessä. Aamukoneen lähtö n. 7:30-7:50 ja paluuvuoro illalla n. 17:30-18:30. Asiat ennättäisi yleensä hoitaa ja ei tarvitsisi lähteä aamuyöllä ja olisi illalla kotona kohtuulliseen aikaan.

Se, että aamulla pääsee Helsinkiin vain yhdellä lennolla, karsii ainakin joitakin lentoja pois meiltä, mutta meille tulevia helsinkiläisiä aikataulut estävät eniten. Kaikki tilaisuuksiin ei saatu Helsingistä edustajia, koska joko piti saapua edellisenä iltana Helsingistä tai, että kun aamulla Helsingistä saapuva kone seiso i Kajaanin kentällä ja lähti takaisin vasta iltapäivällä, niin molempiin suuntiin, siis sekä lähteille että tuleville matkustajille jäi liian pitkät odotusvälit.

Ideaalitilanne olisi, jos aamulla menee Helsinkiin kone n. klo 7 ja klo 10 ja illalla takaisinpäin Kajaaniin klo 18 ja klo 21.

Iltapäiväkoneeseen lähtö Hki-Vantaalta 18.00.

Iltakoneen lähtö Hki-Vantaalta klo 20.00.

Iltakone Helsingistä klo 17.15 voisi lähteä puoli tuntia myöhemmin

Klo 17.15 ja 21.15 kaipaisi lisävuoron.

Ajoitus muualta Kainuusta

Lentoaikataulut melko kehnot muille paitsi Kajaanilaisille. Esim. Suomussalmelta tai Kuhmosta pitää lähteä liikkeelle 6.40 koneelle jo 4.30.

4.13. JATKOYHTEYDET

Käyttäisimme lentoja Kajaanista Helsinkiin ja Helsingin kautta ulkomaille huomattavasti enemmän jos yhteydet olisivat paremmat. Lentoaikataulut ovat huonot, lentoja löytyy varsinkin viikonloppuina huonosti ajatellen jatkolentoja. 8h odotusaika Helsinki-Vantaalla on liian pitkä joten mieluummin lennämme Oulusta nykyisillä aikatauluilla.

Lentoja voisi tulla Kajaani-Helsinki välille lisää. Ainakin nykyiset ehdottomasti säilytettävä. Lentoyhteydet erittäin tärkeitä ulkomaisille asiakkaillemme ja matkanjärjestäjille. Viime ja tänä vuonna olemme joutuneet käyttämään joillekin ryhmille Oulun kenttää, ja joitakin ryhmiä emme ole saaneet myytyä kun matkanjärjestäjä ei ole saanut lentoa Kajaaniin

Helsinki-Kajaani lentoaikataulut ovat huonoja, paitsi Kajaanilaisille. Meitä Kainuussa asuu muuallakin kuin Kajaanissa.

Aikataulut eivät ole sopivia jos tulee Kajaanin ulkopuolelta. Jatkoyhteydet eivät toimi kaikille lennoille ja aamukone lähtee liian aikaisin.

Keski-Euroopan suurkaupungeista jatkoyhteys Kajaaniin oltava sopivia.

4.14. REITIT

Eikö ole mahdollista yhdistää reittejä, esim. Kuusamo-Kajaani-Helsinki, tai Kajaani-Oulu – Helsinki. Saataisiin täydempiä koneita ja useampia vuoroja, pienehköllä matka-ajan lisäyksellä.

4.15. HINNAT

Lentolippujen hinnat Kajaanista ovat muuta maata korkeammat.

Hinnoittelu on numero yksi. Lennän paljon ja yrityksemme kilpailukykyä estää logistiikan kulujen suuri osuus kilpailutilanteissa. Joskus toimeksiannot tulevat nopealla aikataululla, emme me voi ostaa ns. edullisia lentoja kuukausien päähän. Toivon, että paljon matkustavien uskollisuus palkitaan edullisimmalla lennoilla.

Hinnat oltava jatkuvasti tasolla saman päivän meno paluulle, riippumatta varausajankohdasta.

Aamukone täyteen ja iltakone täyteen ja hinnat kohdalleen. Iltapäivän- ja myöhäinen kone on nykyään usein lähes tyhjä.

Oulusta ja Kuopiosta on hyvin edullista lentää kilpailevien lentoyhtiöiden vuoksi.

Emme pysty ostamaan lentolippuja kuukautta ennen, koska tapaamiset varmistuvat yleensä muutamaa päivää ennen.

Hinnat eivät juuri tippuneet kun ajatellaan yritystoimintaa jossa ei voida suunnitella lentoja kauas tulevaisuuteen.

Hinnoittelu pitää olla Kuopion ja Oulun hinnoitteluun verrattuna kilpailukykyistä.

49:-/euron matkojen markkinointi ei vastaa todellisuutta. Yrityksemme käyttää yhden päivän meno-paluumatkoja ja silloin hinnat ovat suhteettoman kalliita

Lentolippujen hinnat ovat pilvissä. Jos menopaluusta joutuu maksamaan yli 250 euroa, niin se on liikaa.

Lentolippujen hintoja on saava rajusti alas. Kajaani Helsinki väli on matkaan nähden maailman kallein väli lentää.

Myykää koneet "äkkilähtöinä" täyteen. Ei ole mitään järkeä lennättää koneita vajaana.

Oulun hinnat ovat olleet tosi edullisia, aina on kuitenkin ensin katsottu Kajaanin hinnat.

Lippujen hinnat ovat edelleen suhteellisen korkeat, koska joudut maksamaan matkatavarat erikseen. Jo kahdella matkustajalla on edullisempaa tehdä matka autolla.

Hinnat alas samalle tasolle kuin Oulusta

Kajaanista lentojen hinnat ovat ihan liian kalliita. Tulee paljon kokonaisedullisemmaksi ajaa Kuopioon ja lentää sieltä.

Yhtään halpaa lentoa en Kajaanin kentältä ole onnistunut saamaan.

4.16. IDEOITA

Finnair Plus -pisteet Finnairin Suomen reittilentojen tasolle.

Sopimusnumerolla alennus, jos on yli 10 lentoa vuodessa.

Flybellä ja Finnairilla tulisi olla yhteistyösopimus, että matkalaukut siirrettäisiin Helsingin päässä automaattisesti Flyben lennolta Finnairin jatkolennolle. Ei uutta buukkausta Helsingin päässä!

Primetimelle isompi kone että kaikki mahtuu mukaan. Aamukone Helsinkiin ja varsinkin aikaisempi iltakone Helsingistä usein täynnä.

Vielä kun jokaiselta lennolta olisi lentobussiyhteys Vuokattiin niin matkailuväki kiittää sekä omasta että asiakkaidemme puolesta.

[1] Tietoa Kajaanin lentoaseman lentoliikenteen kehityksestä vuosina 2004–2010

Tiedot perustuvat Finavian lentoliikennetilastoihin; saatavilla osoitteessa <http://www.finavia.fi/fi/tiedottaminen/tilastot/>

2014: Tammikuu 6900, muutos- % +1,3

2013	74 558
2012	77 852
2011	70 095
2010	66 013
2009	73 400
2008	84 609
2007	90 082
2006	92 737
2005	99 455
2004	104 086

[2] Flybe lisää Kajaanin päivälentoja

Tutkimuksen tiedonkeruu päättyi 15.2.2014. Kainuun sanomat uutisoi vuorolisäyksestä 10.2.2014, jolloin 95 % vastauksista oli jo kerätty:

“Flybe lisää arkipäivien aamu- ja keskipäivän lentoja Helsingin ja Kajaanin väliselle reitille.

Muutokset astuvat voimaan 30.3., ja uudet aikataulut ovat voimassa 25.10. saakka.

Tällä hetkellä esimerkiksi puolenpäivän aikaan ei lähde lentoa Helsingistä Kajaaniin joka arkipäivä.

Uudistuksen myötä Helsingistä lähtee joka päivä paitsi lauantaina lento Kajaaniin kello 12.25. Tämä lento on perillä Kajaanissa kello 13.45.

Sama kone lähtee Kajaanista Helsinkiin joka päivä paitsi lauantaina kello 14.05. Lento on perillä Helsinki-Vantaalla kello 15.25.

Flybe korostaa, että sillä on uudistuksen jälkeen jopa neljä lentoa päivässä Kajaanin ja Helsingin välillä.”